

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 31/1983-84
med anledning av ltm Rodmar Söderlunds
m.fl. hemställningsmotion till landskapsstyrelsen angående möjligheterna att förlägga nyinrättade tjänster och funktioner till skärgården och randkommunerna och om uppgörande av en långtidsplan härför.

Landstinget har den 28 november 1983 inbegärt lagutskottets yttrande över motionen. Utskottet, som hört t.f.kanslichefen Göran Lindholm, regionplanechefen Gunda Åbonde-Wickström och t.f.utvecklingsplaneraren Veronica Johansson, får härmed vördsamt anföra följande.

Motionärerna föreslår att landskapsstyrelsen borde utreda möjligheterna att i vissa fall utlokalisera nya tjänster och funktioner inom landskapsförvaltningen till skärgården och glesbygden samt att en plan för sådan utlokalisering uppgörs.

Inom landskapsförvaltningen finns redan vissa befattningar vars tjänstgöringsställen är förlagda utanför Mariehamn. Hit hör bl.a. en trädgårdskonsulent, vissa av trafikavdelningens arbetsledare och övriga funktionärer samt personalen vid fiskodlingen och plantskolorna. I samband med omorganisationen av polisväsendet inrättades kanslistbefattningar i två skärgårdskommuner, vilka dock i avseende på vissa funktioner närmast blott ersatte de indragna länsmanstjänsterna. I Brändö grundades för några år sedan ett försöksväxthus under Ålands försöksstation. Där har även den delvis med samnordiska medel finansierade flisterminalen förlagts. Några aktuella planer att flytta ut befintliga förvaltningsenheter till skärgårds- eller randkommunerna eller att där inrätta nya enheter eller enstaka tjänster finns för närvarande inte. I ett längre perspektiv kan möjligen den kommande självstyrelselagsrevisionen innebära vissa förändringar härvidlag.

Utskottet konstaterar att vissa av de funktioner landskapsförvaltningen ombesörjer kan förläggas även till orter utanför Mariehamn, med beaktande både av den service dessa erbjuder och de inkomster och det servicetillskott de innebär för bygden. Sådana funktioner bör främst ha till uppgift att betjäna ett visst, mera begränsat område eller någon särskild befolkningsgrupp där. En eventuell utlokalisering bör då, som även framhålls i motionen, ske i samband med nyeta-

bleringar. Däremot är det i regel inte ändamålsenligt att utlokalisera sådana funktioner vars uppgift är att betjäna hela landskapet. Där är behovet av samordning och samarbete med andra enheter inom landskapsförvaltningen ofta stort och uppgifterna kan då bäst skötas inom ramen för det centrala ämbetsverket och dess lokaler. Även med tanke på servicen till allmänheten och de olika inrättningarnas tillgänglighet i förhållande till varandra kan en utlokalisering i många fall vara oändamålsenlig.

I motionen berörs endast möjligheterna att genom lokaliseringpolitiska beslut inom landskapsförvaltningen stöda skärgårds- och randkommunernas utveckling. Utskottet önskar dock i sammanhanget fästa uppmärksamheten vid kommunernas och kommunalförbundens möjligheter att påverka utvecklingsnivån i dessa kommuner. De högstadieskodor som grundats i skärgården utgör ett gott exempel på detta. Områden där ytterligare insatser kan göras är t.ex. vårdsektorn, bl.a. genom utveckling av barndagvård och åldringsvård. Denna problematik berörs i den utredning om Ortsstrukturen på Åland som landskapets planeringsorgan nyligen verkställt.

Utskottet konstaterar sålunda att de syften motionärerna eftersträvar redan i viss mån beaktats inom landskapsförvaltningen. Också planeringsorganens uppmärksamhet är fäst vid de i motionen avsedda frågorna, vilka även berör och bör beaktas inom den kommunala sektorn. Något behov av en särskild utredning föreligger därför inte enligt utskottets åsikt.

Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet vördsamt föreslå

att Landstinget måtte förkasta hemställningsmotionen nr 23/1983-84.

Mariehamn den 2 oktober 1984.

På lagutskottets vägnar:

Sune Eriksson
ordförande

Lars Ingmar Johansson
sekreterare.

Närvarande vid utskottets avgörande behandling: ordf. Sune Eriksson, v.ordf. Curt Carlsson, ledam. J.-E. Lindfors samt ersättaren Olof Jansson.